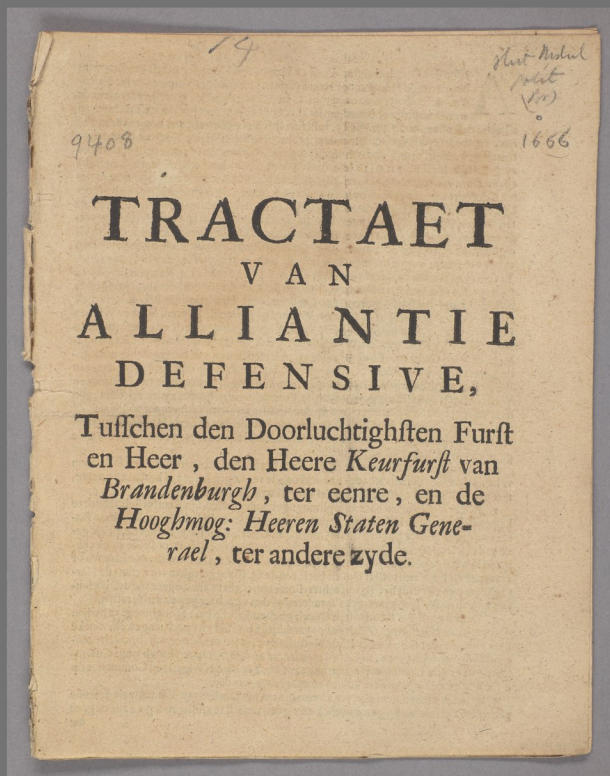

Tractaet van alliantie defensive tusschen den ... Keurfurst ...

Tryck // / I25 B I4 c Br. 1666 Tractaat

Tillkomstår s.a. 1666
Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

14

Met Meddel
polit
(10)

9408

1666

TRACTAET
VAN
ALLIANTIE
DEFENSIVE,

Tuffchen den Doorluchtighsten Furst
en Heer , den Heere *Keurfurst* van
Brandenburgh , ter eenre , en de
Hooghmog: Heeren Staten Gene-
rael , ter andere zyde.

Alſoo den Doorluchtighen Furſt en Heere, den Heere Keurfurſt van Brandenburg, en de Hooghmog: Heeren Staten Generael der Vereenigde Nederlanden van ouden tyden tot nu toe, in ſeer nauwe alliantie, correfpondentie ende vrundſchap zijn gheweest, en dat al voor twee jaren eer het laetſte Tractaet van alliantie deſenſive den 27 Juny 1655. tuſſchen deſelve opgherecht was komen te expiren, ten wederzyden in de continuatie en prolongatie van het ſelve Tractaet gheconſenteert is geworden, maer wegens eenige voorgevallen incidenten de executie tot noch toe uytgeſtelt ghebleven, ſo o i s 't, dat beyde de Contrahenten by de jegenwoordighe conjuncture van tyden en ſaken, noodigh hebben gheacht het gene waer over ſy voor deſen d'accoort zijn geweest, en nu noch nader onderlinghe zijn vergeleken, in een behoortlike forme van Tractaet te doen expedieren, en ſpecialijk te ſtellen wat ſy Contrahenten ſoo veel uyt krachte van 't voorſz laetſte Tractaet van anno 1655. als mede in gevolge van de voorgaende oude Tractaten, contracten en verklaringen, aen elckander ſchuldigh ſullen zijn te doen en te preſteren: De Heer Keurfurſt van Brandenburg tot dien eynde van ſijnent wegen heeft gedeputeert den welwaardigen, welgeboren Heere Otto, Vryheer van Schwerijn, Heer tot Alten, Lantsbergh en Schan, Erf-Kamerer der Marck en Keur-Branderburgh, en Domprouff van de Stifft kercke tot Brandenburg, mitſgaders beſtelde Opper-Prefident, geheyme en Leenraet, oock Hooftman van haer Keurfurſtel: Doorl: tot Orangieborgh, oock de edele en hooghgheleerde Heeren, Werner Wilhem Blafpiel geheyme oock Marckre en Cleeffche Regerings en Ampt-Kamerer, ende den Heere Matthias Romſwikel, der Rechten Doctor Cleeffche en Marckſche Regerings-Raet, en Vice-Cantzler. En de Hooghmog: Heeren Staten van harent wegen oock gedeputeert hebben den Edelen, Geſtreggen, wyſen, voorſichtigen Heer, Hieronimus van Beverning, Gedeputeerde in hare Vergadering van wegen de Provintie van Hollandt en Weſtvrielandt, dewelcke in gevolge van de Volmachten van beyden zyden vertoont, zijn over een gekomen en geconvenieert op de conditien en articulen hier naer volgende:

1. Dat tuſſchen ſijn Keurfurſtel: Doorl: van Brandenburg en de Hooghmog: Heeren Staten Generael der Vereenigde Nederlanden ſal zijn en blyven eene oprechte ende getrouwe vriendſchap en correfpondentie.

2. Dewelcke daer toe ſtrecken ſal, dat d'een des anders beſte getrouwelijck ſal hebben te bevorderen, en deſſelſ ſchade en nadeel na alle vermogen helpen af keeren en weeren, met ſoodanige macht reſpective als hier naer ſal worden verklaert.

3. In 't byſonder ſullen haer Hooghmog: gehouden weſen, ſijn Keurfurſtel: Doorl: te helpen defenderen en beſchermen in de Landen van Cleve, Gulick, Berge, Marck, en Ravensbergh, en andere Landen tot de Gulickſe en Cleeffſe ſucceſſie gehoorende, of die gene van deſelve daer van ſijn Keurfurſtel: Doorl: jegenwoordigh in poſſeſſie of hier naemaels in wettige poſſeſſie ſoude mogen komen, als mede in alle Landen ende Plaetſen of Havenen die ſijn Keurfurſtel: Doorl: heeft aen de Ooft-zee geleghen, te weten, de Hertogdommen van Pruyſſen en van achter-Pomeren, teghens alle de gene die deſelve ſouden mogen onderſtaen vyantlijck t'invaderen of met openbaer geweld aen te taſten.

4. Des ſal mede ſijn Keurfurſtel: Doorl: ghehouden zijn haer Hooghmog: te helpen defenderen en beſchermen teghens alle vyantlijke invaſien en openbaer geweld, welcke haer Hooghmog: in de Vereenigde Nederlanden, ofte der ſelver onderhoorighe aengrenſende Landſchappen, ſteden en plaetſen, of andere met haer Hooghmog: Guarniſoen in de voorſz Landen en plaetſen beſet, of oock in hare Navigatie en Commerce op d' Ooft zee ſoude mogen over komen en aengedaen worden.

5. En ſullen dienvolgens partyen Contrahenten uyt krachte van deſe mutuele deſenſie gehouden zijn, elckander getrouwelick en vigoureuſelick te aſſiſteren tegens alle de gene
die

die d'een of d'ander inde voorz haer Hooghmog: ofte sijn Keurf: Doorl: Landen, resp-ctive in hare hoogheden, preminentien, domeynen, revenuen ofte eenige andere Rechten onwettelick souden mogen onderstaen te bewaren, of te verongelijcken, om foodanighe onwettige beswaernisse en verongelijkinge te helpen af keeren, en niet te gedooghen dat des een of des anders Commercie en Navigatie op d'Ooft zee, of op de Revieren, Stroomen, en Havenen ontrent deselve of de Vereenighde Nederlanden geleghen, worden gesparret, of door Licenten, Imposten, Tollen of andere innovatien onbehoorlick beswaert.

6. En sal oock dese mutuale desefsie plaets grypen en houden wanneer des eene of in des anderdeels voorz Landen, het Euangelische wesen, door openbaren Oorlogh of ander gewelt wort geassailleert, sulcx dat de vrye exercitie van d'Euangelische Religie daer door soude worden geturbeert en belêt; En insonderheyt soo wanneer in de Cleefse, Gullickse, en Berghse, als oock andere daer toe gehoorighe Landen den cours van de opghemelte Religie soude werden ghestuyt ter tijdt en wylen toe sijn Keurfurstel: Doorl: sich daer over, met sijn Keurfurstel: Doorl: van Nieuborgh, nader sal hebben vergeleeken, of die verschillen door de Keyserl: Commissarissen sullen wesen gedecideert, ofte andersints finalijck afgedaen.

7. Welverstaende dat de gene van Partyen die eerst sal wesen geattacqueert ter plaetse en ten regarde als voren, ghehouden sal zijn sulcx te notificeren, en dat aen de andere die niet sal wesen geattacqueert, dewelcke hem sal mogen employeren om door minnelijcke wegghen te doen repareren de trouble en desoubes die door de voorz attaque soude moghen zijn ghedaen, en vervolgens moyenneren een accommodement tusschen den attacquant en den geattacqueerde, soo nochtans dat deselve onvermindert de officien van mediatie, het beloofde secours aenstonts immers soo haest doenlijck aen partye gheattacqueerde sal moeten stuyren.

8. Dese alliantie sal den Straet der Vereenighde Nederlanden en de Leden van dien, in geenen deele prejudicieren in der selver Hoogheyt, Recht, en gerechtigheyt, waer en op wien sy deselve mochten hebben, nochte oock sijn Keurfurstel: Doorl: in desselfs Hoogheyt, Recht, en gerechtigheyt, waer en op wien hy deselve mochte hebben, gelijk oock niet in het respect en de plichten, daer mede deselve sijn Keyserl: Maj: en t' Roomsche Rijk is verobligeert, maer sullen deselve alle respect in haer geheel en onvermindert verblijven, gelijk oock dese alliantie in geenen deele en sal prejudicieren aen vorige Tractaten, Contracten, Verklaringhen, of Verbintenissen, t'zy aen of met andere Koninghen, Princen, Potentaten, en Republijcken, en Steden ghedaen, of ghemaect, en particulierlijck met de Kroon van Polen.

9. By aldien d'een of d'ander vande Contrahenten door yemandt met ghewelt quame aengetast, ofte andersints in sijne Commerciën, Landen, Recht en Gerechtigheden, of in vrye exercitie van de Euangelische Religie als voren aengetast, beoorloght, ofte gheturbeert te worden, ende het selve haer Hooghmog: soude over komen, sulcx dat sy quamen aengetast, beoorloght, ofte gheturbeert te worden, soo sal sijn Keurfurstel: Doorl: haer Hooghmog: assisteren met 2000 mannen te voet, goet, en wel ghewapent volck, en by soo verre sijn Keurfurstel: Doorl: invoeghen als voren soude moghen worden aengetast, beoorloght, ofte gheturbeert, soo sullen haer Hooghmog: sijn Keurfurstel: Doorl: te hulpe komen met 3000 mannen te voet, mede goet en wel gewapent volck; Des sal oock soo d'een als d'andere van partyen Contrahenten in desen, die de voorz secoursen sal moeten furneren, ghehouden wesen deselve t'onderhouden naer behooren, sulcx dat de geattacqueerde, beoorloghde, of geturbeerde daer van egeene lasten sal komen te dragen. Doch sullen d'inquartierungen en logeringen worden besorghet by de geassisterde partye, en sal de partye die den anderen te hulp komt over sijn secours foodanigh Opper-Hooft mogen

mogen ghebruycken, als hem goet duncken sal, in desen verstande nochtans, dat in cas de geassailleerde partye liever soude geholpen wesen met Ruyteren, Gelt, Schepen, Amunitie van Oorlogh, of Scheepsvolck, soo sal d'assittentie naer advenant van 't voorverhaelde secours tot keure van den geassailleerde partye werden ghereduceert en ghecompasseert, sulcx dat duyfent soldaten op 4000 Rijcxdaelders ter maent sullen moeten gerekent worden, nemende het jaer op twaelf maenden; en sal de voorz betalinge ofte prestantie respectie gedaen worden ter ingangh van yder maent by egale portien, en dat in specie van Rijcxd: tot Amsterdam en Hamburg respectivelick, maer in cas de voorz prestatie quame te geschieden ten deele, of in 't geheel in amunitie van Oorlogh, in schepen, of andere Waren ten Oorloge dienstigh, soo sal den Assistent gehouden wesen alle mogelijke forgeste dragen, dat soodanige amunitie, schepen, ofte Waren ter goeder trouwe, en ten overstaen van yemant by den geassisteerde daer toe te kiesen, mogen werden ingekocht, waerden gheassisteerde deselve amunitie van Oorlogh, of schepen sal moeten ontfanghen, en selfs af halen binnen 's Lants onder het ghesagh van den Assistent, die het secours sal furneren. Doch sal het secours hier boven uytghedruckt ter eenre, ofte ter andere zyde de assistierende partye in gheenderhande manieren necessiteren, ofte verbinden tot eenighe rupte tegens de gene die de gesecondeerde partye soude mogen attacqueren.

10. En by soo verre het boven gheexpressieerde secours van 2 of 3000 mannen respectivelick, of het equivalent van dien niet bestant mochte worden gheoordeelt, tot volkomen afweringh van de oppressie of beswaernisse daer tegens het selve wordt gepresteert, dat in sulcken cas de niet geoppressieerde ofte niet beswaerde der Geallieerden, gehouden sal wesen de gheoppressieerde ofte beswaerde, ten dien sine met soodane voordere macht en middelen by te springen, als tot volkomene afweeringh van de voorz oppressie en beswaernisse geoordeelt sal worden van noode te wesen; welverstaende dat partyen Contrahenten t'elckens daer over, en op wat conditien het selve sal geschieden, particulierlick sullen hebben te verdragen.

11. Sijn Keurfurstel: Doorl: en haer Hooghmog: sullen d'een in des anderen Landen geen inlegeringen ofte logeringen moghen doen, sonder voorgaende behoerlijcke communicatie.

12. Maer soo wanneer marche ofte doortocht in des eenen of des anderen Landen soude mogen geschieden, sullen de contraherende partyen gehouden wesen, soo tydelijck notificatie daer van te doen, dat wederzijts Gedeputeerden daer sullen konnen by zijn, om de marche tot de minste overlafst en schade van de Onderdanen te helpen dirigeren en bevorderen, soo nochtans dat oock de Militie daer door niet sal moet en werden benadeelt, maer geconserviert, en sal daer benevens onder de soldatesque so danige ernstige en scherpe discipline worden onderhouden dat sy alles koopen en betalen, ende dat de respectie Onderdanen soo weynigh als eenighsins doenlijck is door de voorz doortochten mogen worden beswaert, tot welcken eynde alle de malversatie en contraventie van de soldatesca rigoureuuslijck sal worden gestraft, en in cas een derde eenighe inlegeringen, doortochten en infesteringhe met eenigh krijghsvolck mochten willen ondernemen, in, ofte door sijn Keurfurstel: Doorl: Cleeffche, en Marcksche, of haer Hooghmog: daer aen grensende Provincien en Landen, soo sullen de contraherende partyen, naer voorgaende concert en overlegh, 't selve elckander soo veel mogelijck is helpen afweren en bevryden.

13. D'Heeren Staten Generael sullen de Steden en Forten die deselve jegenwoordigh in de Landen van Cleeve beseth houden, met soodanigh Guarnisoen voorzien, dat aen de eenre zyde deselve voor allen overval genoegsaem moghen versekeret wesen, en aen de andere zyde de goede Borghers en Ingeletenen van de voorz Steden en Forten niet en mogen werden beswaert, tegen redenen ofte tegen de voor desen opgerecht capitulatien, de
welcke

welcke tot dien eynde sullen worden geresumeert, en naar de tegenwoordighe constitutie van tyden met onderlingh concert naerder werden ghereguleert, en ondertusschen blyven in haer vigeur en worden geobserveert, voor soo veel met onderlinge naderhandelinghe de selve niet verandert zijn. En sullen haer Hooghmog: sijn Keurfurstel: Doorl: inde voorz Steden en Forten geen indracht doen in desselvs Lants-hoogheden, Regalien, Eminentien en Domeynen, noch oock gedooogen dat sulcx by haer Gouverneurs en Officers, 'tzy Militaire, 't zy Politijcque onder eenigerhande pretext ondernomen worde. Maer sijn Ceurfurstel: Doorl: midtsgaders desselvs Erfgenamen, gheruft, en ongeturbeert by de voorz Lants-hoogheden, Eminentien, Regalien, en Domeynen, en het vrye ongehinderde ghebruyck van dien laten verblyven, en daer by in sulcker voege helpen maintineren, dat daer jegens by niemant yets ondernomen moge worden, ofte in cas dat daer tegens yets mochte werden geattenteert, dat 't selve onderlinge sal worden tegen gestaen en niet getolleert, gelijk mede sijn Ceurfurstel: Doorl: belooft in cas yemant de voorz sijn Ceurfurstel: Doorl: Steden in den Lande van Cleve met haer Hooghmog: guarnisoeren beset, quame te attacqueren met vyandlijcke invasien, ofte openbaer gewelt, dat het sijn Keurfurstel: Doorl: niet anders sal op nemen, dan of het aen sijn Ceurfurstel: Doorl: self gheschach, en dienvolgens haer Hooghmog: tegens foodanc invasien sal helpen defenderen en beschermen, in gevolge van den 4 en 5 Art. hier voren ter neder gestelt.

14. Soo sullen oock door het aenhouden vande Guarnisoeren inde voorz Steden, Forten, en plaetsen van haer Hooghmog: geen recht ofte gerechtighydt komen te acquiren, veel min sal sijn Keurfurstel: Doorl: en desselvs Nakomelingen eenige prejudicie daer uyt komen te ontstaen, maer sal alleen blyven by vorige Tractaten, verbintenissen, en verklaringhen van oudts en voor den jare 1655 dien aengaende opgerecht, en sal ondertusschen aen de Gouverneurs, en Commandeurs in sulcke Steden en Forten, wel expresselick en scherperlijck belast worden, aen sijn Keurfurstel: Doorl: en desselvs Regeeringe, by alle occasien toe te dragen behoerlijck respect, ende van de Onderdanen van sijn Keurfurstel: Doorl: niet meer af te eysschen ende te vorderen als in de Vereenighde Provintien is ghebruyckelijck, nochte oock te gedooogen, dat of sijn Ceurfurstel: Doorl: of desselvs Onderdanen in hare Gerechtigheden en Goederen met excursien, met eenighe andere extorsien directelijck of indirectelijck moghen worden gegraveert ofte benadeelt. Des sullen daer over naerdere Reglementen werden geformeert, en de besoignes dien aengaende albereyds aengestelt met allen ernst en yver voortgeset, en soo haest doenlijck, ende noch voor de uytwisselingh van de Ratificatie soo het mogelijk is, immers binnen den tijdt van twee maenden daer na tot een goedt besluyt ghebracht worden, welcke te maken Reglementen van foodanigen kracht en valeur sullen wesen, en gehouden werden, als of die van woorde tot woorde in dese ware geinsereert. Des wert oock van nu af aen vast ghestelt, dat de Tollen en Licenten over Vivres ende Amunitien van Oorlogh, die by de partyen, ofte eenen van dien soude van nooden hebben, sullen worden betaelt volghens de gewoonelijcke Lijsten, ghelijck als die van alle andere particuliere Ingesetenen moeten betaelt worden.

15. De Contrahenten sullen malkanderen, of elckanders Onderdanen en Ingesetenen, mitsgaders hare goederen met geene Tollen, Licenten, of andere Impositien, en oordeelden hoe deselve oock mochten worden genaemt, bewaren, ofte belasten laten, vorder als de eygene Ingesetenen (uytghesondert die ghene van deselve Ingesetenen dewelcke voor den 27 July 1655. speciale Privilegien van exemptien ofte meerder vrydom in 't particulier souden mogen hebben), ofte oock eenighe andere de minst beswaerde Vreemdelingen belast zijn, en blyven sullen, nemaer deselve ter contrarie alle foodanighe exemptien, privilegien ende immunityten laten ghenieten, als hare eygens Ingesetenen, of minst

beswaerde Vreemdelingen hebben en genieten, als oock malkanderen, nocht en des anders Luyden en goederen, met eenighe feytelijke proceduren, pressuren, retorsien, ofte repressalien en arresten, soo veel die na beschreven Rechten en onderlinghe concordata niet gheoorloft en zijn, incommoderen, nochte aen hare Onderdanen sulcx te doen toestaen, maer een yegelyck aen de ordinaris Justitie renvoyeren, ende deselve Justitie haren vollen cours laten genieten.

16. En heeft sijn Keurfurstel: Doorl: beloofd, ghelyck deselve beloofd by desen in de voorz Havenen op de Ooff zee responderende, d'Onderdanen van haer Hooghmog: en d'Ingesetenen van de Vereenighde Provintien, over hare Persoonen, Schepen, Waren, Koopmanschappen onder geenderhande pretext sonder de hooghste noodt, gemeen interest, en dan oock niet anders als met onderlingh goetvinden van beyde Gheallieerden verder ofte hoogher te sullen beswaren, als deselve tegenwoordigh beswaert zijn, en niet gedoogen dat aldaer door yemandt anders eenige beswaernisse geintroduceert ofte gheheven worden.

17. De Navigatie, Trafficque, en Commercie sullen tusschen d'Onderdanen van weder zyden sonder eenigh hinder ofte belet gedreven en gecontinueert worden, en sal dienvolgens beyder deelen ofte hare Onderdanen schepen vry staen en geoorloft zijn, wederzijts Havenen uyt en in te loopen, en statie daer inne te nemen.

18. Indien eenige andere Christelijke Koningen, Potentaten, Republijcken ofte Steden, haer mede in dese alliantie willen begeven, soo sal sulcx een yeder vry staen: Edoch dat daer door egeen van beyden Contrahenten eenichsins werden geprejudiceert, of desselfs staet en conditie swaerder ghemaect of vernadeelt, in desen verstante dat de voorz inlating sal moeten geschieden met onderlinge communicatie en wederzijts bewilliging.

19. t'Recht van Iffue of Decimatie, t'welck by vertreck van Familien of verval van handiteyten komt t'ontfaen, daer van sullen wederzijts Onderdanen vry en exempt zijn en blyven, geduerende dese alliantie.

20. Dese alliantie defensiva, sal dueren en cours hebben, oock houden den tijdt van twaelf jaren, met intentie omme ter expiratie van dien tijdt vernieuwt te worden. En sal tot dien eynde twee jaren voor d'expiratie van de voorz tijdt daer over een by een komste worden aengestelt, met dien verstante nochtans dat by so verre als dan by d'een of d'ander der Geallieerden, ofte by beyde tot foodanighe vernieuwingh niet en soude kunnen werden verstaen, in sulcken gevalle de Contrahenten ten wederzyden sullen weder komen te treden in het recht, en verbintenisse die tegenwoordigh tusschen haer beyde is, inghevolge van de Tractaten die over vele jaren successivelijck tusschen deselve zijn opgerecht en gemaeckt, zijnde wederzijts gestipuleert, dat deselve Tractaten, Contracten en verklaringen door dese alliantie niet en sullen zijn ghecasseert, maer ter expiratie van dese Tractaten blyven in haer volle vigueur en kracht, ghelyck deselve fouden zijn geweest en gebleven by aldien dese nader alliantie niet en ware opgerecht.

21. Daer sullen ten wederzyden elck naer sijn vermogen en gelegentheydt debvoiren en officien gedaen worden, dat andere Princen, Potentaten, Republijcken, en machtighe Steden, en sonderlingh van de Westphalischen en Saxische Craitz, mede onder dese alliantie worden gebracht.

22. Men sal gheen lichtinghen te peerd, of te voet, en te water toestaen aen de een of d'andere Vyanden, jegens dewelcke men uyt krachte van dese alliantie defensiva sal moeten hulp presteren.

23. Maer wervinghe van volck te water en te lande, mitfgaders in koop, inhueringe, en Equipagie van schepen van Oorlogh, sal altoos toegelaten worden en toegestaen, voor en ten behoeve van beyde de Contrahenten in d'een en d'andere Havenen en Landen, ten ware

ware dat die gene in welckers Havenen en Landen de voorz wervinghe, inhueringe, inkoop, ofte equipagie worde verfocht self tot sijne defensie het volck en de schepen van noode hadden, ofte dat om andere insurmountable obstaculen sulcx soude moeten worden geexcuseert, welcken aengaende volkomen gheloof sal werden gegeven aen desselvs verklaringe.

24. De Contraherende partyen sullen de passagie ter Zee, Revieren, en andere Wateren, als oock te Lande, elk in sijn district respectivelijck wel en naer behooren met alle mogelijckheydt moeten bevryden en veyligh houden, jegens alle en een yegelijck die deselve soude willen infesteren, ofte anderstus bekommeren.

25. Voorts nemen haer Hooghmog: aenby den Koninck van Polen alle krachtige en efficacieuse officien aen te wenden, ten eynde sijn Koninck: Maj: aen sijn Keurfurstel: Doorl: prestere, 't gene deselve wegens de stadt Elbingh: heeft versproken, en waer over haer Hooghmog: als Garandeurs van beyde partyen zijn genomineert.

26. Dele alliantie sal van wegen den Staet der Geunierde Provintien, als oock by sijn Keurfurstel: Doorl: respectivelijck geapprobeert en geratificeert werden binnen den tijd van veertien dagen, naer 't besluyt en onderteyckeninge van desen, ofte eerder soo sulcx eenichstins doenlijck is.

Aldus gedaen, geacordeert, en geslooten onder de Signature en Pitziers vande respective Heeren Ghedeputeerden in de voorz Procuratie vermeldt. Tot Cleve den 16 Februarij 1666. Was onderteykent

(L. S.) H. van BEVERNING.

(L. S.) OTTO Vryheer van Swerijn.

(L. S.) WERNER Willem Blaespiel.

(L. S.) MATTHIAS Romswinckel.

Separat Articul daer op tusschen de Ghedeputeerden van den Heere Keurfurst van Brandenburg, en de Gedeputeerden van de Heeren Staten Generael der Vereenighde Nederlanden is verdragen.

Alsoo tusschen den Heere Keurfurst van Brandenburg ter eenre, ende de Heeren Staten der Vereenighde Nederlanden ter andere zyde, eenige differenten waren gerefen over het middel van de Tollen en Licenten, dewelcke binnen de Fortresse van Gennip gheheven worden; soo dat daer door de Tractaten van Defensive Alliantie en van nadere conjunctie op huyden gesloten en geteeckent, tot merckelijck nadeel van de hoogghemelde partyen, alreede eenighen tijd zijn geretardeert geworden. Soo is 't dat tot voortsettinge van de voorz Tractaten, ende tot continuatie van die goede vriendschap en correspondentie, dewelcke van allen ouden tyden tusschen de hoogghemelde partyen is geweest door der selver respective Gedeputeerdens dien aengaende oock mede is veracordeert en vergeleeken, dat den ophef van dat voornoemde middel voor den tijd van twaelf jaren eerstkomende sal werden gecontinueert en blyven onder de directie en ten voordeele van haer Hooghmog: ghelijck deselve nu eenighe jaren herwaerts gheweest is, en noch tegenwoordigh bevonden wert te zijn, en dat haer Hooghmog: ten behoeve van sijn Keurfurstel: Doorl: dan paratelijck sullen doen uyt tellen eene somme van 50000 guldens, te betalen nevens d'extraditie vande Ratificatie van het tegenwoordighe Instrument, waer mede dan de differenten voor den tijd van twaelf jaren naestkomende sullen blyven geacordeert en geasspieert, gelijk dan mede verder versproken en veracordeert is, dat tydelijck voor d'expiratie vande voornoemde twaelf jaren weder conferentie sal werden aengestelt, om de voornoemde differentien by te leggen, of nader te reguleren, en by ontstentnisse van dien, dat deselve alsdan sullen werden verbleven en ghesub-

submitteert, ghelijck deselve in sulcken onverhoopten val van nu afaen verbleven en gesubmitteert werden aen de arbitragie en uytspake van foodanige Arbiters en Superarbiters, en voorts op foodanighen voet en maniere als begrepen en neder ghestelt zijn by het Erf-Tractaet 't welck den 2 January 1543. binnen de stadt van Brussel tusschen Keyser Carel den V. als Prince van de Nederlantche Provintien, en Hertoge Willem van Gulick en Cleve is opgerecht gheweest, alles noch met desen verstante dat dese tegenwoordighe conventie geenderhande prejuditie en sal toebrengghen aen het recht ofte de pretenstien, welke de hooggemelde partyen hinc inde meenen te hebben tot den ophef vande voorz middel, dat oock geen argument ten eenen ofte ten anderen daer uyt sal mogen ghetrocken worden, tot voordeel ofte prejuditie van d'een ofte van d'andere over den ophef van den gepasseerden tijdt, en de vorderinghe dewelcke daer over soude moghen ghemaect worden, nochte oock voor den toekomenden tijdt ontrent de sustenuen en debatten, dewelcke by nadere onderhandelinghe, ofte oock vervolgens voor die voorgemelde Arbiters en Superarbiters souden mogen werden geintroduceert, nemaer dat een yder van de hooge partyen daer ontrent sal blyven ongeprejudicieert, en in sijn geheel, even als of dese tegenwoordige conventie niet tusschen beyde gekomen was.

Welcke Articul sal zijn van deselve kracht en vigneur, als of het in het voorz Tractaet van Defensive Alliantie van woorde te woorde ware geseereert.

Aldus gedaen en getekent tot Cleve den 16 February 1666. Was vertekent

(L. S.) OTTO Vryheer van Swerijn.

(L. S.) WERNER Willem Blaespiel.

(L. S.) MATHIAS Romswinckel.

(L. S.) van BEVERNING.

Brief van Credentie van den Heer Keurfurst van Brandenburgh, tot Ratificatie van de Tractaten, boven onderlingh gemaect.

Onsen &c. Hooghmogende Heeren bysonders lieve Vrunden en Nabuyren.

Alsoo met de hulpe Godts, die tusschen ons en u Hooghmog: voor eenighen tijdt voorgenomene Tractaten, soo wel van eene Defensive Alliantie, als van nadere conjunctie en verbintenisse, met eenige neven-poincten, door die daer toe Ghevolmachtighe Gedeputeerden tot op Ratificatie, wederzijds zijn gefloten, soo hebben wy deselve onserzijds in alle hare poincten en clausulen geratificeert, ende daer op onse geheymen oock Cleefs-Marckse Regerings-Raedt, en Resident in 's Gravenhaghe, ende lieven, getrouwen Werner Wilhem Blaespiel, en Johan Copes ghenadighst ghecommitteert en opgegeven, gemelde Ratificatien na behooren in te brengen en uyt te wisselen, en daer benevens u Hooghmog: voor te draghen 't eene en het andere, dat tot bevordering van 't gemeene goede ooghmerck en tot nader bevestinge van wederzijds vriendschap kan strecken, En gelijk wy niet twijffelen u Hooghmog: sullen van hare zyde de opgemelde Tractaten van de Defensijf-Alliantie, naedere conjunctie ende verbintenisse, en de neven-poincten insgelijcken hebben geratificeert, Soo versoecken wy u Hooghmogende hier by vriend-nabuylijck, sy willen oock harer zyde niet alleen ordre stellen tot de uytwisseling voorz, en sulcx op 't spoedighste, maer oock gemelde onse Raden volkomentlijck geloof gheven in haer wyder aen brengen, en sich daer op foodanigh verklaren, als wy daer over een goet vertrouwen tot u Hooghmog: dragen; en wy verblyven, &c.

Cleve den 4. Martii 1666.